Z p r a v o d a j 1/2012

Vydává Územní sdružení Českého zahrádkářského svazu Šumperk
Za redakční radu: Marek Ant. a kolektiv odborných instruktorů
V Šumperku – květen 2012

Plenární zasedání ÚS – ČZS Šumperk – Jeseník

Uskutečnilo se 21.dubna 2012 a zúčastnilo se jej ze 43 pozvaných delegátů celkem 37. Předseda ÚS př. Marek informoval zasedání o práci předsednictva ÚS za rok 2011. Zdůraznil, že práce výboru ZO se podstatně zlepšila a je na dobré úrovni, což je poznatek, získaný při návštěvách delegátů PÚS na členských schůzích. Připomněl, že je ještě třeba na řízení a náplní členkých shcůzích stále pracovat, aby přitáhla větší část členské základny na jednání. V roce 2011 byl uspořádán již 14. ročník soutěže Mladý zahrádkář – Okresní kolo, což přispívá k větší propagaci ČZS mezi mládeží. Vítězové v jednotlivých kategoriích se zúčastnili republikové soutěže v Kroměříži, kterou organizuju RR – ČZS. Připomněl, že v měsíci září 2011 byla uspořádána již 3. Okresní výstava zahrádkářů v Šumperku, kterou organizovaly ZO Lovak Temenice,PÚS Šumperk, MÚ – Šumperk, firma Agritec Šumperk a časopis Zahrádkář. Výstava měla velký ohlas což dokazuje účast více jak 2000 návštěvníků, z toho více jak 500 dětí a mládeže ze škol. Předseda vyzdvihl hlavně práci při zapojení ZO Sobotín, D. Studénky, Bludov, Dubicko, Jesník, Javorník, Rapotín. Velmi nízká účast byla při zabezpečování výstavy ze ZO sídlící ve městě Šumperk a je na pomyšlenou proč funkcionáři ZO nepojali výstavu, která se konala ve městě za svou. Ocenil propagaci zahrádkářského hnutí prostředníctvím regionálních výstav pořádaných ZO v okrese. Především pochválil ZO Rapotín,Sobotín, Bludov, Javorník 1 a 2, D. Studénky a Dubicko. ZO Dubicko dokonce prodloužilo výstavu o jeden den pro děti ZŠ a připravila jim dárečky. Předseda ÚS doporučil delegátům pro zlepšení činnosti ve svých ZO:

- dělat práci zajímavou v náplni členských schůzí
- získávat mladé lidi, členy ZO pro práci ve výborech ZO
- spolupracovat s občanskými sdruženími v obcích a městech
- navazovat kontakty se zastupiteli MÚ a OÚ
- modernizovat zahrádkářské kolonie (vodovod, parkoviště, zavedení el. proudu) dle možností
- podporovat rekreační zahrádkaření v koloniích
- pro své členy v ZO zajišťovat odborné i praktické školení a exkurze
- nezapomínat a oceňovat práci funkcionářů a dlouholetých členů ZO – navrhovat je na ocenění PÚS a RR

V závěru vystoupení plenárního zasedání předseda poděkoval všem přítomných delegátům za práci, kterou vykonávají pro své ZO a ČZS a požádal toto poděkování vyřídit všem funkcionářům v ZO.

Plán práce PÚS – ČZS Šumperk – Jeseník na rok 2012

Plán práce se sestavil v rámci připomenutí 55. výročí ČZS. Je zaměřen na oživení činnosti, jak na na úrovni ÚS, tak základních organizací. Plnění bude odrazem toho, jak chápeme současnou situaci v kontexu našeho hnutí v ČR. Bude vyjádřením obětavostí funkcionářů na všech úrovních v jejich práci pro členskou základnu.

1. V průběhu roku 2012 uskutečníme 11 zasedání. Pravidelná jednání se uskuteční vždy druhou středu v měsíci.

V případě potřeby ze strany výborů ZO se může zasedání zúčastnit předseda nebo pověřený člen výboru ZO.

2. V druhé polovině měsíce dubna 2012 uskutečníme slavnostní plenární zasedání ÚS při příležitosti 55. výročí ČZS.

3. Zajistíme účast člena PÚS na jednání členských schůzí ZO pokud projeví zájem výbor ZO.
4. V průběhu měsíce února až dubna 2012 uspořádáme dvě odborné přednášky předními odborníky z řad lektorů RR – ČZS.
5. V první polovině roku 2012 zajistíme seminář okresních odb. instruktorů k výměně zkušeností v oblasti ovocnářství a zelinářství, zaměřenou pro poradenskou činnost při přápravě Okresní výstavy ČZS.
6. V průběhu 2. čtvrtletí 2012 uskutečníme místní a okresní kola soutěže „Mladý zahrádkář". Vítěze v jednotlivých kategoriích vyšleme do celostátní soutěže, která se koná v Klatovech.
7. Připravíme a zorganizujeme poznávací zájezd s exkurzí v měsíci červenci 2012 pro funkcionáře a členy ČZS. Dle finančních možností ÚS poskytne poměrnou náhradu cestovného pro členy ČZS.
8. Počátkem měsíce října 2012 uskutečníme velkou Okresní výstavu zahrádkářů v městě Šumperku, která bude vyvrcholením oslav 55. výročí ČZS. Výstava musí vyznít jako dílo, na kterém se účastní pokud možno co největší počet ZO, především z organizací z města Šumperka.
9. PÚS je připraveno v případě požádání ZO, které budou organizovat místní výstavy v obci, pomoci radou, organizací a aranžérií. Předpokládáme, že výstavy se uskuteční v Jeseníku, Javorníku, Sobotíně, Rapotíně, Dolních Studénkách, v Bludově a Dubicku.
10. K propagaci našeho hnutí v okrese Šumperk a Jeseník v roce 2012 využijeme v ještě větší míře a intenzitě regionální tisk a časopis Zahrádkář.
11. V průběhu roku 2012 vydáme 2-3 čísla Zpravodaje, v nichž budeme informovat o činnosti PÚS a životě a práci zahrádkářů v ZO.

Plánované výstavy ČZS v roce 2012 v rámci působnosti ÚS

ZO D. Studénky – 9. června
ZO Rapotín – 4.a 5. srpna
ZO Bludov – 18. a 19. srpna
ZO Jeseník – září
ZO Dubicko – 20.-22. října
Okresní výstava Šumperk – 5. a 6. října

50. výročí slavila ZO Rapotín

V černu 2011 vzpomenuli zahrádkáři z Rapotína, Petrova a Vikýřovic 50. výročí založení ZO ČZS. V obcení kronice je 16.6.1961 zapsáno, že z podnětů občanů a zahrádkářů byla svolána ustavující schůze MO – ČZS. Do výboru organizace byli zvoleni přátelé: N. Grulichová, Ev. Nykl, J. Pospíšil, J. Zapletal, V. Hlavenka, K. Škrabal, A. Vildner, B. Altman, B. Šín. V plánu činnosti bylo organizování výkupu ovoce, konání odborných přednášek, plesů, zájezdů a hlavně konání květinových výstav.
V roce 1962 byla 1. výstava květin a do letošního roku jich ZO ČZS uspořádala 66. Nejprve ve starém kulturním domě. Od roku 1966 v novém kulturním domě a posledních pět výstav probíhalo na Zámečku ve Vikýřovicích. Organizace spravovala 4 zahrádkářské osady se 70 parcelami.
Byla uspořádána řada plesů, pomlázkových a jiřinkových zábav, zájezdů. Výstavy se nekonaly jen v letech 1984 – 1986: vyřazení kulturního domu, povodeň v roce 1997 a po požáru v roce 2005. Závěrem je nutno poděkovat všem zahrádkářům, kteří zvládli takové množství práce.

50. výročí svého vzniku oslaví v roce 2012 – ZO Hanušovice

Informace o zájezdu „Léto květů" Ottmuchow – Polsko

Zájezd uspořádá v sobotu 30.6. 2012 PÚS ČZS Šumperk spolu se ZO ČZS D. Studénky. Jedná se o poznávací zájezd, který svým věhlasem předčí i Flóru Olomouc. Výstava probíhá v celém městě Ottmuchowě, je možné na ní zakoupit si zahrádkářské výpěstky. Doporučujeme proto si vyměnit v peněžních ústavech platidlo zloté. Cena pro člena ČZS je 100 Kč pro nečleny 200 Kč. Odjezd autubusu bude 30.6.2012 v 07:00 hod. z autobusového nádraží Šumperk a návrat do 18:00hod. Přihlásit se na zájezd je možné do 15.6.2012 – přihlášky přijímá př. Šulová na mob. 732 140 002. Zájemci z D. Studének se mohou přihlásit i u př. Šulové. Příhlášky budou přijímány do naplnění kapacity autobusu.

Odborní instruktoři Územního sdružení ČZS
i n f o r m u j í - r a d í

Zahrada v červnu

Stromy, keře: Keřům kvetoucím na jaře odstraníme odkvetlá květenství příp. také plody, aby se zbytečně nevysilovaly. Přerostlé a zanedbané keře zkracujeme dříve, než začnou tvořit nové výhony. Po odkvětu zmlazujeme pěnišníky a azalky zejména ty, které jsou od spoda vyholené. Koncem měsíce provádíme seříznutí živých plotů z opadových keřů. Je vhodné udělat probírku jabloní, zejména nižší stromky a ovocné stěny, které nasazují větší množství plodů, než jsou samy schopny uživit. Za vlhkého počasí bývají ovocné stromy napadány houbovitými chorobami, které nepříznivě dokáží ovlivnit výsledek úrody. V polovině měsíce června a v první polovině července je důležité u mladých stromů provést letní řez. Tímto zásahem podpoříme růst hlavního výhonu a současně kosterních větví. Ovykle zkrátíme za třetím listem výhony, které směřují do středu koruny. Při suchém počasí je třeba věnovat patřičnou zálivku stromům i keřům.

Zelenina: V červnu vysazujeme tyčková rajčata. U rajčat odstraníme vedlejší výhony a pravidelně kontrolujeme jejich stav. V teplých oblastech můžeme vysazovat lilek a melouny. Pokud se na záhonku objeví plesnivé jahody nikdy je nenechávejte na rostlinách. Pečlivě otrhejte a zahoďte na kompost. V chladnějších oblastech vyséváme okurky do volné půdy. Vysázený česnek na záhonech můžeme zalévat max. do konce měsíce. Napadené záhony zeleniny různými škůdci pravidelně sledujeme a podle potřeby používáme ochrané prostředky. Na záhony v červnu vysazujeme zelí, letní květák, letní salát, brokolici a také zimní pór.

Pokojové rostliny: Pokojové rosliny na léto je nutno přenést na venkovní stanoviště. Důležité je pokojové rostliny nechat zvyknout na denní světlo a nevystavovat je přímým slunečním paprskům. Po zimním období se doporučuje rostliny přihnojit a v období léta je nutné rostliny pravidelně zálevat dostatečným množstvím vody.

Letničky, dvouletky, trvalky: Vysejte semena rychle rostoucích letniček a na jaře kvetoucích dvouletek. Vysaďte letní záhonové rostliny a další semenáčky a řízkovance. Podle potřeby zaštěpujte chryzantémy. Odstraňte postraní poupata záhonových karafiátů – dosáhnete tak větších květů. Po odkvětu hluboko sesříhněte tařičky a tařice na skalce.

Cibuloviny a bylinky: K některým druhům vysokých lilií a mečíkům je nutné umístit oporu. Od poloviny června začneme vytahovat ze země cibule tulipánů a narcisů. Uschováme je v temnu, suchu a teple. Můžeme sklízet mnohé druhy bylinek. Nejlepší je bylinky sklízet za slunného dne těsně před polednem, protože v tuto domu obsahují nejvíce mínerálních látek.

Ostatní práce na zahradě: Koncem měsíce je vhodné období pro řez živého plotu – stříháme pouze letorosty. Dodržujeme svůj program pletí a omezování škůdců a chorob. Sekáme pravidelně trávník – v horkých dnech je vhodné po ránu zavlažovat. Přihnojujeme rostliny na záhonech. Odtraňujeme u rostlin odkvetlé květy. Přesvědčujeme se, zda skleník nebo pařeník má přiměřené stínění a větrání. Do konce června vysazujeme vodní rostliny. Kontrolujeme výskyt škůdců – zejména slimáků a plzáků.

Co je Mykorhiza?

Mykorhiza je oboustraně prospěšný vztah rostlin a mykorhizních hub. Tyto půdní houby se napojují na kořeny rostlin a vytvářejí rozsáhlou síť mikroskopických vláken, která obohacují kořenový systém.. V maximálním množství přináší rostlinám vodu a živiny obsažené v okolní půdě a tím podporují růst, odolnost a zdraví rostlin

Pro zahrádkáře je z produktové řady těchto půdních hub nejvhodnější Symbivit. Tento přípravek obsahuje půdní houby, které jsou vhodné pro pěstování pokojových, balkonových a truhlíkových květin, okrasných keřů a stromů /thuje,tis,jalovec,cypřišky,javory a také ovocných stromů, plodové zeleniny- okurky, rajčata aj. / Použitím tohoto přípravku ,který byl jedním z členů odborných instruktorl Územního sdružení ČZS vyzkoušen se dosáhlo v roce 2011 vynikajících výsledků u rajčat odrůdy Tipo F1. Takto ošetřená rajčata měla vysokou plodnost, zdravý růst a vysokou toleranci vůči plísni bramborové. Násada plodů byla o více jak 14 dnů dřívější, než u stejné odrůdy, u které nebyl přípravek použit. Na základě těchto zkušeností doporučujeme ZO, aby si objednaly

přednášku obchodního zástupce Fa Symbiom, který tuto přednášku provedí zdarma.Účastníci přednášky dostávájí malé balení Symbivitu zdarma. V rámci ÚS byly již uskutečněny dvě přednášky, v termínu konání členských schůzí . Přednášky se uskutečnily v ZO Dolní Studénky a ZO Loděnice Šumperk. Dále má přednášku před členskou schůzí objednanou ZO Jeseník 1. Před plenárním zasedáním ÚS Šumperk 21.4.2012 se rovněž tato přednáška uskutečnila pro pozvané delegáty. V Šumperku lze tyto přípravky zakoupit v podnikové prodejně fa Agritec.Kontakt na objednání přednášky: ing. Teichman mobil- 777 770 953 (fa Simbiom - Lanškroun)

Doporučení pro rajče a papriku: Symbivit – umožňuje lepší a dlouhodobý příjem vody a živin (zejména fosforu a draslíku) a jejich efektivnější dodání roslin především v období zrání plodů. Dochází k zvýšení množství látek s antioxidačním účinkem, což žádným hnojivem nedocílíte. Zelenina je tedy zdravější a plody jsou mnohem chutnější. Učinek tedy je ve zvýšeném obsahu látek s antioxidačním účinkém, zlepšením výživy růstu a zdravotního stavu zeleniny, vyšší výnosností a odolností proto plísni, lepší chuťové vlastnosti a výrazně sníženou spotřebou zálivky a hnojení.

Připravek je taktéž vhodný pro okurky, dýně, melouny, fazole, hrách, veškeré cibuloviny a vhodný je do volné půdy skleníků i foliovníků. Symbivitem není možné rostlinu předávkovat – vyšší dávka zajistí lepší rozvoj mykorhizy.

Informace - Řez ovocných stromů

Ovocné stromy se vyznačují zakonitým sledem různých období vývoje a růstu. Z pěstitelského hlediska je významné, že jednotlivá věková období životního cyklu můžeme použitím různým druhem řezu podle potřeby obnovovat, popřípadě zkracovat, prodlužovat i přerušovat. Tak např. účelným udržovacím řezem podstatně prodlužujeme nejvíce žádoucí období pravidelné plné plodnosti a přiměřeného růstu. Hlubším zmlazovacím řezem můžeme za určitých okolností přerušit období vyčerpanosti a obnovit období bujnějšího růstu s následným zlepšením jakosti plodů a pravidelnosti sklizně. Příliš silným řezem v období silného růstu bychom však bujný růst nevhodně prodlužovali a oddalovali nástup plodnosti.

Na našich zahrádkách musíme přihlížet nejen k ukazatelům biologickým, ale i ke zřetelům bohaté plodnosti. Proto účelný řez ovocných odrůd má především zvyšovat jakost a vyrovnanost sklizní. Tím přispívá ke zvyšování úrody pro zahrádkáře a při pravidelných sklizních má zárovň i snižovat vlastní náklady.

Řez je součastí celého komplexu agrotechnických opatření. Po technické stránce je řez zdánlivě komplikovaný, neboť se provádí velmi rozmanitým způsobem a často méně zkušeným pěstitelem, v různých podmínkách a stanovištích. Jak řezat nelze správně pochopit bez znalosti základních biologických a ekonomických souvislotí. Je – li však řez ovocného stromu takto zdůvodněn, je i odpovídající způsob provádění mnohem jasnější a srozumitelnější. Znalost potřeby, způsobu a míry řezu přepokládá pak praktickou znalost a určité zkušenosti s vývojovými a růstovými zvláštnostmi jednotlivých ovocných druhů. Po výsadbě je třeba zajistit pevný a zároveň dostatečně pružný základ vhodně rozmístěných kosterních větví. Ve středním věkovém období jde hlavně o fyziologickou rovnováhu mezi růstem a plodností. V období počínajícího a pokročilejšího stárnutí jde o radikálnější obnovu starého dřeva při zlepšené výživě, čímž se podstatně zlepšuje kondice stromu. V zahrádkářském ovocnictví je zvláště udržovací řez základní složkou úrodnosti.

Při zkracování ovocných stromů řezem, musíme mít vždy na paměti o jaký ovocný strom se jedná, zda – li jde o odrůdu rychlého vývoje, např. jádrovin na stálých podnožích, u broskovoní a jiné.

Přípravek na slimáky – Mesurol

Letos se poprvé na trhu pro zahrádkáře objeví v novém designu Bayer Garden i Mesurol. Je to návnadový přípravek s účinnou látkou proti všem druhům slimaků a plzáků. Má rychlý účinek, je odolný proti dešti a vlhkosti, dobře odolává i nízkým teplotám a má velice ekonomické dávkování při velké působnosti (50g/100m2). Výrobek lze zakoupit v zahrádkářských prodejnách i v sítích OBI, Baumax, Hornbach, Bauhaus, Globus a vybraných drogériích.